

שנת 'הקהל' תשפ"ג – איך מקיימים את שתי המצוות האחרונות בתרי"ג?

1. **דברים לא:** וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל ויאמר אליהם: בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, לא אוכל עוד לצאת ולבוא - **דברים רבה ט,ט:** כיון שידע משה שהיה לו למות באותו היום, מה עשה? אמר רבי ינאי: כתב י"ג תורות - י"ב לי"ב שבטים ואחת הניח בארון, שאם יבקש לזייף דבר, שיהיו מוצאים אותה שבארון.

2. **דברים לא:** מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות, בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלקיך במקום אשר יבחר ... תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם. הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' - **רמב"ם חגיגה ג:** מביאין בימה גדולה של עץ ומעמידין אותה באמצע עזרת נשים והמלך עולה ויושב עליה כדי שישמעו קריאתו ... חייבים להכין לבם ולהקשיב אזנם לשמוע באימה ויראה וגילה ברעדה כיום שניתנה בסיני.

חינוך מצווה תריב: שיקהלו יחד בזמן מן הזמנים לשמוע דבריה, ולהיות הקול יוצא בתוך כל העם - אנשים ונשים וטף **מה הקיבוץ הרב הזה שנתקבצנו כולנו?** ותהיה התשובה: לשמוע דברי התורה שהיא עיקרנו והודנו ותפארתנו, ויבואו מתוך כך לספר בגודל שבחה והוד ערכה ויכניסו בלבם חשקה.

דברים לא: ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם - **סנהדרין כא,ב:** אמר רבה: מצוה לכתוב משלו, שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. **רא"ש תחילת הלכות ספר תורה:** זהו בדורות הראשונים שהיו כותבים ספר תורה **ולומדים בו**, אבל האידנא שכותבים ספר תורה **ומניחים אותו** בבתי כנסיות לקרות בו ברבים - מצות עשה על כל איש מישראל אשר ידו משגת לכתוב **חומשי התורה ומשנה וגמרא ופירושיה** להגות בהן הוא ובניו, כי מצות כתיבת התורה היא **ללמוד בה** וע"י הגמרא והפירושים ידע פירוש המצוות על בוריים.

3. **שער הכוונות דרוש חזרת העמידה דרוש ה:** צריך האדם לומר כל פרטי הווידוי כולם, אשמנו בגדנו וכו', אע"פ שיודע בעצמו שאין כל הדברים ההם ונראה כמדבר שקר? ... וכן תבין טעם נכון למה נתקן הוידוי **בלשון רבים?** כי היה צריך לומר **אשמתי בגדתי?**

4. **שולחן ערוך רבנו קסז,כג:** אף מי שאינו מחויב בדבר מפני שכבר יצא ידי חובתו יכול לברך למי שעדיין לא יצא ... לפי שבמצוות שהן חובה, כל ישראל ערבים זה בזה וגם הוא נקרא מחויב **בדבר**. ויקרא כו,לז: 'וכשלו איש באחיו' - **סנהדרין כז,ב:** איש בעוון אחיו, מלמד שכולן ערבים זה בזה.

דרך מצוותיך מצוות אהבת ישראל: אדם הראשון היה כללות כל הנשמות ... מהם נתלים בראשו ומהם נתלים בזרועו ... ולכן הוא הגורם עניין **ההתכללות** אחרי יציאתם כל אחד בפני עצמו ... כמו בגוף אחד שהגם שהוא בהתחלקות ציור איברים, ראש ורגליים ידיים וציפורניים, כל אחד כלול מזולתו, שביד יש חיות מעין הרגל על ידי הוורידים שנמשכו בו וכנודע שמרפאים איבר אחד על ידי הקזה בחברו מצד עירוב הדמים ... וכך הנפש לא נפרדה ויש לה כאב עצום ברוחניותה מכאב העין.

אגרות קודש ד/קל: במענה על מכתבו המודיע שעשו לו איזה פעמים ניתוח וכו' ... הנה (א) בטח ממלא אחרי הוראת הרופאים ... וכיון שכל ישראל ערבים - מעורבים - זה בזה, ואם כן מה שחסר לאחד יוכל להתמלאות על ידי זה שיקבל זה מהשני, וכנראה גם בגוף האדם, שאם נחלש אבר אחד, נמשך לו חיות וחוזק להתגבר על החולשה שלו מחיות שאר האברים, הנה גם הוא ידפיס על חשבונו ספר ממאמרי כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, אשר על ידי זה ישפיע בלבבות כמה מבני ישראל חיות רוחני והם ישפיעו לו תוספות חיות גשמי. ואל יתבהל מההוצאות הכרוכות בהדפסת ספר כזה, כי השי"ת יתן לו חיים ארוכים ויתן לו היכולת להספיק הוצאת ההדפסה הנ"ל.

שער הכוונות שם: מלבד מה שנענש על חטאיו, הוא נענש על חברו מטעם הערבות, כי כל ישראל הם גוף אחד כלול מאיברים רבים. אם כן ראוי שיתוודה בלשון רבים כדי שיתוודה גם על חברו. ואף שיש עבירות שלא חטא, אפשר שחברו חטא בהם וצריך להתוודות בלשון רבים.

5. **מכתב כללי מימי הסליחות תשמ:** כדוגמא אחת של מעשה בפועל: כשיהודים מועטים חיים במקום מסוים, נוסף על כך שצריך להיות אצל כל אחד מהם לימוד תורה וקיום מצוות בהידור, עליהם להפוך ל"קהל" וליצור **יהדות של קהל:** להקים מוסדות חינוך של תורה, למנות מנהיג של תורה (רב), לייסד מזון של תורה (שוחט), ומובן מאליו - להקים חיי משפחה של תורה (מקווה טהרה).